

RADNIČNÉ NOVINY

9/22

SEPTEMBER

Ročník 4.

PARKLET V CENTRE MESTA: PRIBUDNE TU SEDENIE AJ ZELEŇ

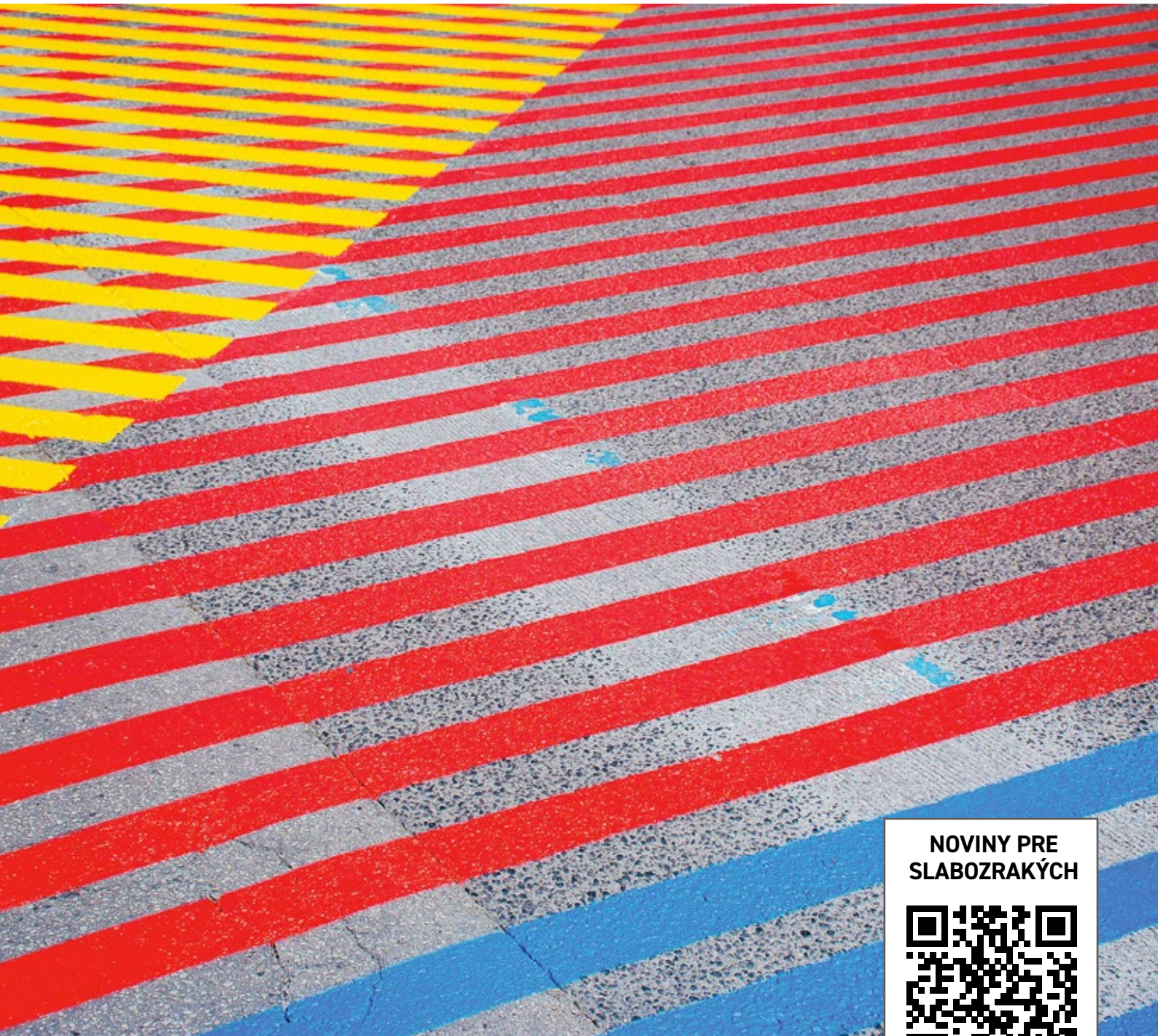
Dôležitý bod pri
premene ulice, v ktorej
dominujú autá.

DO ŠKÔL IDÚ V TOMTO ROKU TAKMER 2 MILIÓNY

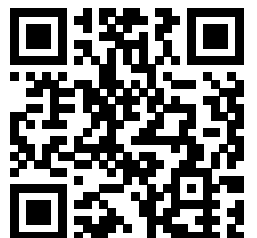
Mnohé školy sa
rekonštrukcie dočkali
v hodine dvanástej.

ČISTEJŠIA NITRA: BILBORDY PADAJÚ JEDEN ZA DRUHÝM

Aký je rozdiel medzi
povolenou a nepovolenou
reklamou?



**NOVINY PRE
SLABOZRAKÝCH**





24

4

13

7



NAŠA PRÁCA PRINÁŠA VÝSLEDKY

S mojím nástupom do funkcie v decembri 2018 boli spojené obrovské očakávania. Splnili sme viac ako stovku predsavzatí, a to napriek globálnej pandémie, vojne u našich susedov a rastúcim cenám.

Urobili sme hneď niekoľko obrovských vecí. Do Nitry sme priniesli nové autobusy na úrovni 21. storočia. Vďaka zákazu herní sme uľahčili život stovkám rodín a seniorov. Namiesto hracích automatov a gamblerov majú dnes ľudia vo svojom okolí potraviny, drogérie a najmä väčšiu bezpečnosť. Obnovujeme parky a verejné priestory. Dokončujeme rozbehnuté projekty a začíname aj nové, napríklad úžasnú obnovu parku na Sihoti. Detské ihriská, lavičky a chodníky v parku dostaneme na úroveň 21. storočia. Park zvládneme rovnako v výbornú, ako sme zvládli MHD.

Veľmi dobre však vieme, aký je stav niektorých ciest a chodníkov. Aj preto plánujeme okrem bežných opráv aj pasport mestských komunikácií. Vieme, že sa musíme posunúť s parkovaním, kde sme zatiaľ vyriešili len centrum. V ďalšom kroku sa preto zameriame na Klokočinu a ďalšie časti mesta. Vieme, že musíme nastaviť nový systém údržby a čistenia ulíc. Na tom všetkom intenzívne pracujeme. Aj tieto výzvy zvládneme, rovnako sme zvládli tie predchádzajúce.

Viac ako čokoľvek iné dnes naše mesto potrebuje odhodlanie, stabilitu a istotu. Záruku, že sa rozbehnuté veci dotiahnu a budeme ďalej napredovať. Preto všetkých vyzývam, poďme spoločne pokračovať v práci pre dobro obyvateľov Nitry. Po štyroch rokoch tvrdej driny máme skvelé výsledky. Nehodíme to za hlavu. Poďme spoločne ďalej meniť naše mesto k lepšiemu.

Marek Hattas, primátor mesta Nitry

OBSAH

4 – 12

Meníme Nitru

4 – 6

Rekonštrukcie škôl a škôlok

8 – 9

**Živý priestor
na Štefánikovej triede**

10 – 11

**Odstraňovanie vizuálneho
smogu**

13 – 15

**Peter učí deti už
4 desaťročia – rozhovor**

18-19

Kalendár podujatí v Nitre

20-21

**Začína Jesenné upratovanie
– harmonogram**

22 – 23

VMČ informuje občanov

 facebook/nitrimesto

 instagram/mesto_nitra

Radničné noviny – mesačník pre všetkých, ktorí majú radi Nitru

Číslo 9/2022 | Ročník 4 | Vydáva: Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra | IČO: 00308307

| Adresa redakcie: Mestský úrad, Odbor komunikácie a propagácie, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra, redakcia@msunitra.sk

| Redakcia: Tomáš Holúbek – šéfredaktor, Timea Galová, Lenka Mareková, Roman Oravec, Mária Snopová | Grafická úprava: Peter

Jánsky | Tlač: Komárňanské Tlačiarne, spol. s r.o.; Bratislavská cesta 3012, 945 05 Komárno | Vyšlo: september 2022 | Náklad: 40 000 ks

| Bezplatná distribúcia do domácností a na verejne dostupné miesta v Nitre | ISSN 2644 -6073 | EV 5851/19.

DO REKONŠTRUKCIÍ ŠKÔL V NITRE IDÚ V TOMTO ROKU TAKMER DVA MILIÓNY EUR

Väčšina opráv sa vykonala počas prázdnin,
kedy boli školské budovy prázdne.



Stovky tisíc eur išli na rôzne rekonštrukcie škôl a škôlok, ktoré spravuje Mesto Nitra. V tomto roku do opráv školských budov a areálov pôjde celkovo až 1 786 000 eur.

Takmer dva milióny eur, ktoré sa použijú na skvalitnenie škôl v Nitre, sú prostriedkami z rozpočtu Mesta Nitra aj z dotácií od štátu.

V mestských školách sa usku- točnia rozsiahle investície rôzneho druhu. Ide napríklad o rekonštrukcie striech, zateplenie budov, výmeny podláh či oplotenia.

„Školské budovy si zaslúžia masívny reštart, mnohé z nich peniaze na rekonštrukciu už akútne potrebovali. Ako pri- mátor som vnímal požiadav- ky riaditeľov škôl aj rodičov a som naozaj rád, že sme im mohli vyhovieť vyčlenením takejto solídnej sumy. V tomto roku dávame do školských budov naozaj množstvo pe- ňazí. Neľutujeme ale ani jeden

vynaložený cent, pretože peniaze poputujú na spríjem- nenie prostredia, v ktorom vyrastajú a vzdelávajú sa naše deti,“ povedal primátor Nitry Marek Hattas.

„Snažili sme sa čo najviac opráv v školách urobiť počas prázdnin, kedy v budovách nie sú deti. Teší ma, že si žiaci užijú opravené priestory hneď na začiatku školského roka,“ povedal Miloslav Špoták, vice- primátor Nitry.

Investícia vo výške takmer dva milióny eur pokryje rekon- štrukcie vo viacerých základ- ných a materských školách, ale aj v umeleckej škole.

Základná škola Cabajská a Základná škola Škultétyho patria medzi školy, ktorým sa v tomto roku ušlo na dlho očakávané úpravy priestorov najviac peňazí. Na opravy dostanú 580 000 eur, respek- tívne 500 000 eur. „V prípade ZŠ Cabajská sme sa dlhodobo snažili o jej zateplenie, ale ne-

Bočný vstup ZŠ s MŠ Hôrka



Obnovené parkovisko pred ZŠ Benkova

ZŠ S MŠ NA HÔRKE



Rekonštrukcia sa dotkla aj kúpeľní a sociálnych zariadení

Pre veľký záujem rodičov rozširujeme jednu z exis- tujúcich mestských škôlok. Počas prázdnin sme v rámci ZŠ s MŠ Na Hôrke vytvorili novú triedu pre škôlkarov. Pribudne tu v rámci rekon- štrukcie G-pavilónu.

Mesto poskytlo na rekon- štrukciu tejto školskej budo- vy dotáciu vo výške 143 - tisíc eur. Táto suma zahŕňa celko- vú rekonštrukciu priestorov

s rozlohou 205 štvorcových metrov, teda rekonštrukciu pôvodnej učebne, hygienic- kých zariadení a príslušných priestorov.

Škola využije túto novo- vzniknutú triedu pre 24 predškolákov. Z projektu vyhláseného ministerstvom školstva získala škola na vy- bavenie triedy ďalších 10 ti- síc eur.

ZŠ ŠKULTÉTYHO



V kuchyni počas rekonštrukcie zostali stáť len steny

Pre deti na ZŠ Škultétyho mesto Nitra pripravu- je kompletne vynovenú kuchyňu a výdajňu jedla.

Keďže išlo už o výraz- ne zanedbané priestory a v dezolátnom stave bola aj vzduchotechnika, celková investícia tu presiahla pol milióna eur. Jedna firma tu vymieňala podlahy, obklady, elektroinštaláciu a robila aj ďalšie povrchové staveb-

né úpravy, ďalšia firma tu menila vzduchotechniku a dva výťahy – na riady a na kuchynský odpad.

Prvá časť rekonštrukcie vy- šla na 258 257 eur, druhá na 270 000 eur. Obe cifry uvá- dzame aj s daňou z pridanej hodnoty. Práce z oboch fáz rekonštrukcie by mali byť dokončené podľa zmlúv do 25. októbra.

PARKOVISKO, ZŠ BENKOVA



Na prelome augusta a septembra pribudne aj nové dopravné značenie

Na podnet Výboru mestskej časti Klokočina sa opravila plocha pred ZŠ Benkova. Plocha tu bola dlhé roky zdevastovaná, na viacerých miestach boli prepadliny. Pri príchode žiakov do školy tu navyše dochádzalo aj ku kolíziám áut.

Starý asfalt sme preto odstránili, starý betón vybúrali a podklad dorovnali a zhutnili. Boli tu tiež osadené nové obrubníky, zhotovený nový podklad z kameniva a z betónu. Následne bolo upravené okolie kanalizačného poklopu a vodovodného uzáveru. Nakoniec bola natihnutá

nová asfaltová vrstva.

V čase uzávierky novín sa riešilo osadenie dopravného značenia a malovaní parkovacích čiar. Pre jednoduchšiu a rýchlejšiu organizáciu dopravy sa vytvorila jednosmerná komunikácia a 30 parkovacích miest. Zjednosmernenie úseku umožní ľahší a bezpečnejší príchod detí, ktoré sem na autách vozia deti.

Celkové náklady na stavbu predstavujú takmer 37 - tisíc eur. Nové dopravné značenie bude stáť približne 1 200 eur.

MŠ PLATANOVA

Na tejto škôlke bola v priebehu prázdnin zrealizovaná oprava strechy, ktorá bola v havarijnom stave.

Stará krytina bola vymenená za novú, boli namontované nové odkvapové plechy, nový odkvapový systém a nainštalovaný bleskozvod.

Celkové náklady predstavujú takmer 50 - tisíc eur.



boli vypísané výzvy. Teraz sa nám podarilo získať prostriedky z výzvy cez ministerstvo investícií, zvyšok dofinancuje mesto," hovorí viceprimátor Špoták. Okrem zateplenia bude mať škola nové vonkajšie žalúzie. Na ZŠ Škultétyho sa robí rekonštrukcia kuchyne a výtahne jedla. Završuje sa tým rekonštrukcia celej školy, v rámci ktorej sa postavilo ihrisko, altánok, ale aj nové oplotenie, pretože do areálu školy prenikali vandali.

S podobným problémom ako ZŠ Škultétyho zápasil dlhé roky aj ZŠ Nábřežie mládeže. Vandali poškodzovali ihrisko, nechávali tu po sebe rozbité sklo, špinu či dokonca použité injekčné striekačky. Tomu by malo byť s príchodom nového školského roka koniec, pribudne tu brána a nové oplotenie. Na ZŠ Fatranská sa uprostred leta robila oprava vonkajšej asfaltovej plochy. ZŠ Krčméryho má dostať novú strechu, Základná umelecká škola J. Rosinského sa dočká

dobudovania výťahu a žalúzií. V ZŠ Novozámocká vybudujú novú kanalizačnú prípojku, na ZŠ Topolová rekonštruovali rekondičnú miestnosť pre deti s telesným znevýhodnením. V ZŠ Ščasného vynovili vnútorné priestory telocvične, čím sa završila rekonštrukcia školy začatá ešte vlani.

Mesto nezabúda ani na svoje škôlky. V MŠ Platanova opravilo strechu, v MŠ Čajkovského vymenil podlahy, na Orechovom dvore vybuduje spevnenú betónovú plochu. Za vymaľovanie škôlok dá mesto desaťtisíc eur. „Pripravujú sa tiež projektové dokumentácie na energetické zhodnotenie budov škôlok Staromlynská, Golianova, Vansovej, Piaristickej, Alexyho a v budove bývalej škôlky na Lomnickej," doplnil viceprimátor.

Všetky sumy uvedené v správe sú s DPH.

*Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec*

Súčasťou rekonštrukcie budú aj nové obklady a podlahy



MŠ Platanova

ŠTYRI BUDOVY V BÝVALÝCH KASÁRŇACH BUDÚ MAŤ NOVÉ VYUŽITIE

Práce na Martinskom vrchu sú v plnom prúde. Mesto rekonštruuje takmer 3 000 metrov štvorcových. Do roku 2023 tu vznikne nová kreatívna zóna - hneď vedľa novej škôlky.



V najbližších týždňoch budú finišovať búracie práce. Vysúťažaná firma aktuálne realizuje vence a muruje stavebné otvory. Súbežne pracuje na novej hydroizolácii na existujúcich budovách, vrátane odizolovania základov.

V auguste začala realizácia krovov a konštrukčných prvkov. „Ich úlohou bude prepojenie budov a vytvorenie dvoch átrií. Týmto spôsobom budú prepojené vždy dve budovy. Vzniknú tak dva bloky s multižánrovým využitím pre kreatívcov aj verejnosť,“ povedala

riaditeľka Kreatívneho centra Nitra Katarína Živanovič.

Ukončenie kompletnej rekonštrukcie je naplánované na koniec roka 2023.

Na projekt Kreatívne centrum Nitra, pod ktorý spadá rekonštrukcia budov Kasární KCN, získalo mesto Nitra ešte v roku 2020 viac ako 15,5 milióna eur zo zdrojov Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Integrovaný regionálny operačný program a menšiu časť doplatilo Mesto Nitra. Okrem štyroch budov na Martinskom vrchu mesto zrekonštruje aj legendárne kino Palace, ktoré je súčasťou toho istého projektu.

Lenka Mareková

foto: Kreatívne centrum Nitra

ZÁPASNÍCKA HALA DOSTÁVA NOVÝ ŠAT

Po 40 rokoch ide o prvú zásadnú a komplexnú investíciu do tohto objektu.

Zápasnícka hala Júliusa Strniska bude kompletne zateplená. Staré drevené a plastové okná sme už vymenili za nové hliníkové, z dvoch strán osadia nové vonkajšie žalúzie. V hale pribudne vstupné zádverie. Pri rekonštrukcii sa počíta aj s bezbariérovým vstupom, ktorý doslova otvorí dvere pre športové kluby so znevýhodnenými športovcami. Zo strany od rieky pribudnú dva nové otvory na dvojkrídlové

dvere, slúžiť budú na prepravu náradia, náčinia a technologických zariadení. Pri rekonštrukcii sa vymení vonkajší komín. Strešná konštrukcia bude zaizolovaná vo všetkých častiach budovy. Odstránenú sklobetónovú výplň nahradí nová murovka.

V šatniach a hygienických zariadeniach budú obnovené obklady a dlažby, mesto vymení aj osvetlenie.



Prvá etapa opráv začala v máji. „Zistili sme, že technický stav haly je oveľa horší, ako sa predpokladalo. Časť strechy sme našli úplne skorodovanú a pridružili sa aj ďalšie neočakávané okolnosti. Napriek týmto skutočnostiam bude



hala hotová do konca jesene,“ povedal primátor Nitry Marek Hattas.

Projekt je financovaný z dotácie Fondu na podporu športu. Mesto sa podieľa 50 % spolufinancovaním. Žiadateľom dotácie bola Telovýchovná jednota AC Nitra.

Lenka Mareková

foto: Roman Oravec

NA ŠTEFÁNIKOVEJ VZNIKÁ KRAJŠÍ A ŽIVŠÍ PRIESTOR

Pôjde o takzvaný parklet, čiže priestor vyčlenený na posedenie a pre mestskú zeleň. Pred prevádzkami na Štefánikovej, na rohu s Palárikovou bude priestor pre ľudí, nie pre autá.



Počas augusta mesto dokončilo farebné značenie úseku a osadilo mobilné kvetináče. V siedmich sú už posadené vzrastlé stromy Gledíchie trojtrňovej. Do Nitry ich priviezli z Talianska ešte koncom augusta. Spolu s dvadsiatimi

kvetináčmi s výsadbou trvaliek vytvoria bezpečnostnú a pociťovú bariéru od vozovky. Nový priestor ožije terasami troch okolitých prevádzok, ktoré prejavili záujem.

DÔLEŽITÝ BOD PRI PREMENE ULICE, V KTOREJ DOMINUJÚ AUTÁ

Parklet je zvyčajne priestor, kde sa kedysi nachádzali parkovacie miesta a ktorý teraz slúži ako živý priestor pre ľudí. Rozšírenie chodníka

na Štefánikovej poskytne viac priestoru pre ľudí, ktorí ulicu používajú.

„Parklety sú veľmi obľúbeným spríjemnením a upokojením inak rušných miest. Sú bežnou praxou vo všetkých moder-



ných mestách. Vytrvalo pracujeme na tom, aby aj Nitra bola mestom 21. storočia. Výsledky postupne prichádzajú, či už sú to nové autobusy MHD, projekt obnovy mestského parku, rekonštrukcia kina Palace a napríklad aj vytvorenie parkletu," povedal primátor Nitry Marek Hattas.

Mnohé štúdie ukázali, že vytvorenie parkletu vedie k zvýšenej aktivite chodcov a podpore okolitých podnikov. Chodcom ponúkne dôvod zastaviť sa, posediť si a oddýchnuť si v tieni.

PARKOVACIE MIESTA SA ZO ŠTEFÁNIKOVEJ PRESUNULI NA PALÁRIKOVU

Reorganizáciou zastávok v centre mesta a presunutím liniek 26 a 27 z Palárikovej ulice

sa pre väčšinu prestupujúcich cestujúcich skrátila dĺžka pešieho presunu.

Ďalšou výhodou je, že linky idúce rovnakým smerom (Fraňa Mojtu, Predmostie, Pod Zoborom) zastavia na rovnakom nástupišti.

ŠTEFÁNIKOVA SA ZMENÍ NA MODERNEJŠÍ, PRÍVETIVEJŠÍ A ZELENŠÍ VEREJNÝ PRIESTOR

Okrem nového parkletu prejde revitalizáciou aj okolie bývalého obchodného domu Prior, Orbisu až po VÚB banku. Pribudne dlažba, nové stromy, výsadba okrasných tráv a trvaliek, lavičky a cyklokoridor.

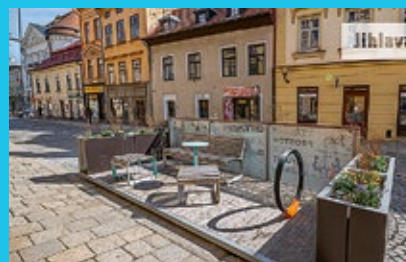
Lenka Mareková
Foto: Roman Oravec

PARKLETY SÚ VO SVETE BEŽNÝM PRVKOM VEREJNÉHO PRIESTRANSTVA

Priekopníkom parkletov je San Francisco, kde v roku 2005 vznikol prvý. Odvtedy vznikajú po celom svete. Pozrite si niekoľko príkladov.



Glasgow,
Škótsko



Jihlava,
Česká republika



Nashville,
USA



São Paulo,
Brazília



Viedeň,
Rakúsko



POKRAČUJEME V ČISTENÍ NITRY OD VIZUÁLNEHO SMOGU

Pokiaľ ide o reklamné pútače, Nitra už dnes patrí medzi najčistejšie slovenské mestá.

Mesto Nitra ako jedno z prvých miest na Slovensku začalo prostredníctvom svojho územného plánu regulovať pravidlá na umiestňovanie reklamných stavieb.

„Je pravda, že v minulosti pravidlá umožňovali povoliť mnohé súčasné reklamné

stavby, dnes je to však v rozpore s územným plánom, podľa ktorého je to absolútne neprípustné. Aj vďaka novele zákona, ktorú sa nám podarilo presadiť v Národnej rade, je odstraňovanie ilegálnych plôch oveľa jednoduchšie,“ hovorí primátor Nitry Marek Hattas.

Len v rokoch 2019 až 2021 radnica odstránila viac ako 200 kusov nepovolených reklamných stavieb. Tento rok je to už 43. Medzi nimi sú najmä bilbordy, ale aj bigbordy a PVC plachty.

Do októbra plánuje mesto zabezpečiť odstránenie ďalších

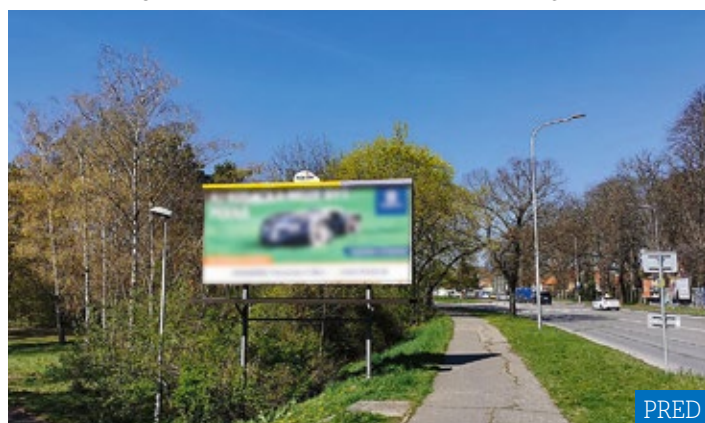
štyroch desiatok nepovolených bilbordov. Najväčšie množstvo, jedenásť, zmizne v areáli bývalých kasární na Martinskom vrchu. Ďalších deväť z pozemku Mestského kynologického klubu Nitra.

„V týchto prípadoch ide o oblasť ochranného pásma, alebo urbánnej ekostabilizujúcej zelene. Podľa územného plánu nie je možné umiestňovať reklamné stavby v týchto lokalitách,“ hovorí právnik Matej Brucker z Útvaru hlavného architekta.

Následne sa chce mesto vysporiadať s množstvom nepovolených reklamných stavieb, ktoré sú predovšetkým v Horných a Dolných Krškanoch.

Lenka Mareková
Foto: Roman Oravec

Začiatkom augusta odstránil vlastník na vlastné náklady bilbord na Chrenovskej ulici pri Brezovom háji.



V máji mesto odstránilo 12 bilbordov na Bratislavskej ulici.



Počas mája a júna mesto odstránilo aj dva bigbordy na Bratislavskej.

PREČO MESTO ODSTRAŇUJE REKLAMNÉ PÚTAČE?

Aký je rozdiel medzi povolenými a nepovolenými reklamnými stavbami a aké reklamné stavby mesto odstraňuje sme sa pýtali právnika **Mateja Bruckera** z Útvaru hlavného architekta.

Na úvod vysvetlime, čo je vlastne reklamná stavba a aké pravidlá pre ňu platia.

Reklamná stavba je stavebná konštrukcia postavená stavebnými prácami zo stavebných výrobkov, ktorá je pevne spojená so zemou, alebo upevnená strojnými súčiastkami alebo zvarom o pevný základ na zemi, alebo ktorej osadenie vyžaduje úpravu podkladu.

Stavebný zákon rozlišuje tri druhy reklamných stavieb a to podľa veľkosti ich reklamnej plochy. Od jej veľkosti následne závisí, či na užívanie reklamnej stavby postačí ohlásenie, alebo je potrebné stavebné povolenie.

Zároveň je treba uviesť, že reklamné stavby sú v zmysle aktuálneho stavebného



zákona stavbami dočasnými s maximálnou dobou trvania tri roky.

Po zmene územného plánu bolo definované, kde môžu byť reklamné stavby a kde nie. Kde teda prekážajú a kde nie?

V záväznej časti Územného plánu mesta Nitry schváleného Mestským zastupiteľstvom v Nitre, sú v znení

neskorších dodatkov č. 1 – 6 presne stanovené regulatívy pre reklamné stavby. Tieto dokumenty, spolu s grafickou časťou územného plánu sú verejne dostupné. Osoby zvažujúce výstavbu reklamnej stavby, ako aj vlastníci žiadajúci o predĺženie doby trvania reklamnej stavby, by si mali platnú územnoplánovaciu dokumentáciu preštudovať, alebo požiadať ÚHA o vyjadrenie k reklamnej

stavbe z hľadiska súladu so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou.

Zhrňme teda, aký je rozdiel medzi povolenými a nepovolenými stavbami?

Povolené reklamné stavby sú stavbami postavenými a užívanými v súlade so stavebným povolením, respektíve na základe ohlásenia.

Zadávatelom reklám odporúčame, aby sa u vlastníka reklamnej stavby vždy informovali, či má právoplatné povolenie na jej užívanie a týmto predchádzali zbytočným nepríjemnostiam.

Vlastník alebo užívateľ reklamnej stavby, ktorý si svoje zákonné povinnosti nesplní a uskutočňuje alebo užíva reklamnú stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním, nielenže porušuje verejné záujmy, ale dopúšťa sa priestupku, za ktorý mu hrozí pokuta do výšky 1 350 €.

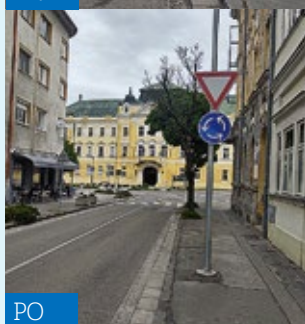
Lenka Mareková
Foto: Roman Oravec,
Henrich Varga

ZNAČKY NEMUSIA PREKÁŽAŤ CHODCOM

Mesto postupne pracuje na znižovaní počtu prekážok pre peších a na debarrierizácii chodníkov.



PRED

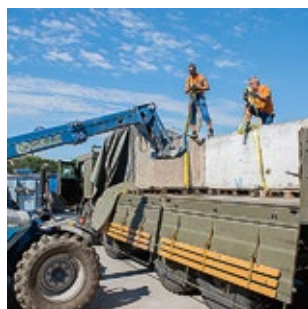


PO

Na prvé zdanie to môže byť maličkosť, ale značky umiestnené na chodníkoch môžu denne komplikovať prechádzanie rodičom s kočíkmi či ľuďom na vozíku. A najmä, ak sú umiestnené necitlivo voči chodcom a vo veľkom počte za sebou. Tam, kde sa to dá, preto značky z viacerých stĺpov presunulo mesto na jediný stĺp, zväčša na pouličné osvetlenie.

Takéto zmeny radnica zaviedla na desiatkach miest v Nitre. Napríklad na Štefánikovej, Farskej, Kalinčiakovej, Janka Kráľa, Jánošíkovej a ďalších.

*Lenka Mareková
foto: Ivan Janček*



V NITRE MÁME ĎALŠÍ VZÁCNÝ KUS BERLÍNSKEHO MÚRU

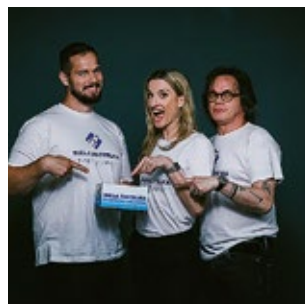
Element v tvare L doplní už osadené tri fragmenty na budúcom Námestí slobody medzi VÚB bankou a Farskou ulicou. Nitra je prvým slovenským mestom, ktoré získalo originálne kusy bariéry. Zároveň budeme mať v Nitre svetový unikát, pretože na jednom mieste budú osadené časti vonkajšej aj vnútornej konštrukcie múru. Štvrtý fragment bude osadený po verejnej architektonickej súťaži.



MESTO NITRA BUDE SÚČASŤOU TÝŽDŇA DOBROVOĽNÍCTVA 2022

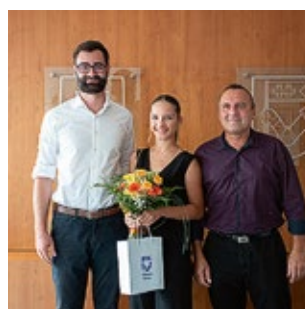
Spolu s prihlásenými dobrovoľníkmi chce radnica skultúrniť nitriansky amfiteáter. Na pláne je výmena lavičiek, montovanie a natieranie, ale aj čistenie areálu. Práca je vhodná pre mužov i pre ženy. Počas dňa bude zabezpečený

pitný režim i občerstvenie. Dobrovoľníci sa môžu prihlásiť na www.tyzdendobrovolnictva.sk.



BIELU PASTELKU MÔŽETE PODPORIŤ SMS-KOU UŽ TERAZ

Verejná zbierka Biela pastelka slúži na podporu a pomoc ľudí so zrakovým postihnutím. 23. septembra budú v uliciach slovenských miest a obcí dobrovoľníci verejnej zbierky. SMS-ku v hodnote 2 € môžete poslať na číslo 820 už teraz.



PRIMÁTOR NITRY PRIJAL MAJSTERKU V KARATE

Nina Kvasnicová sa stala Majsterkou Európy v karate - kumite do 53 kg. V jej kategórii súťažiacich z 31 krajín. Vo finále vyhrala s reprezentantkou Ukrajiny 3:0. Gratulujeme!



V PRVOM POLROKU ZLIKVIDOVALI VIAC AKO 19-TISÍC STRIEKAČIEK

Združenie Storm v Nitre pravidelne zabezpečuje zber použitých striekačiek z ulíc, likvidáciu striekačiek nájdených a nahlásených občanmi a likvidáciu z bezpečnostnej nádoby Fixpoint. Výsledky od januára do júna tohto roku: 6 zberov pracovníkov združenia, 29 zlikvidovaných striekačiek na podnet občanov, 31 zlikvidovaných striekačiek z nádob Fixpoint, 19 057 zlikvidovaných striekačiek v spolupráci s užívateľmi drog.



ĎALEKOHĽADY SA VRÁTILI NA SVOJE MIESTO

Krásne výhľady na Nitru zabezpečí jeden na Kalvárii a druhý na Pyramíde. Poškodené ďalekohľady vymenila za nové binokulárne ďalekohľady Nitrianska organizácia cestovného ruchu. Stáli približne 9,5-tisíc eur a hradené boli z dotácie Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.



PÁN UČITEĽ, KTORÝ VYŠE 40 ROKOV UČÍ DETI PLÁVAŤ. V BAZÉNE AJ V ŽIVOTE

V školstve je viac ako štyri desaťročia. Obetoval ich jedinej škole, na ktorej zažil všeličo, napríklad desaťročné dieťa, ktoré stále nebolo zapísané na žiadnu školu. Rukami mu prešli stovky detí, ktorým podmienky doma či poruchy v učení nedávali veľké šance, napriek tomu sú z nich dnes aj jeho zásluhou vzdelaní, úspešní a šťastní ľudia. Hovorí, že nie známky v škole, ale pevná vôľa človeka veľa naučí a ak by bolo na ňom, známkovanie úplne zruší. Ocenený učiteľ PETER ZÁKOPČAN, zástupca riaditeľky na Základnej škole s materskou školou na Novozámockej ulici v Nitre.

V tomto roku vás ocenili ako najlepšieho učiteľa na Základnej škole s materskou školou Novozámocká. Zvláštnosťou cien v tomto ročníku bolo to, že najlepších učiteľov z jednotlivých škôl navrhovali na ocenenie samotní žiaci. Čím ste si podľa vás zaslúžili, že vaši zverenci vás zvolili za top učiteľa?

- Zrejme je to tým, že som v podstate celú svoju pedagogickú prax pôsobil na jednej škole. Za štyridsať rokov, čo tu učím, som učil už teraz aj starých rodičov alebo rodičov detí, ktoré teraz chodia do školy. Ako ja poznám ľudí v Krškách, tak oni poznajú mňa, môj štýl práce, moju povahu. Svoju prácu mám rád a vždy som sa snažil pracovať zodpovedne a najlepšie ako som vedel. Záležalo mi na každom žiakovi a nikdy som nad nikým nelámaval palicu, nad nikoho som sa nepovyšoval.

Viem si celkom živo predstaviť, že o neštandardné situácie, na ktoré vás nepripraví žiadna

pedagogická fakulta, nebolo za tie roky núdza...

- Dôkazom toho je "Covidové učenie", na ktoré sme neboli pripravení a učili sme sa učiť za pochodu.

Vaša škola má na starosti aj vzdelávanie rómskych detí, vzdelávate napríklad aj deti z Orechovho dvora. V čom je vzdelávanie detí z marginalizovaných komunít sťažené? Zohráva tu svoju rolu zázemie, ktoré asi nie je tak podnetné ako v iných rodinách? Veď často prvým a hlavným problémom býva už len dochádzka detí.

- Zo začiatku to bola divočina, keď k našej škole bola pridelená lokalita Orechov dvor. Objavili sme tu desaťročné dieťa, ktoré ešte nebolo zapísané do školy, rodičia neposielali deti do školy z dôvodu, že je to ďaleko na zastávku autobusu, že musia ísť pešo, potom potrebujú zaplatiť za štyri lístky, lebo museli prestupovať. Naveľa im bol poskytnutý školský autobus, ale zase hľadali

výhovorky, prečo neposielajú deti do školy. Na chvíľu pomohlo zriadenie Komunitného centra na Orechovom dvore, potom prijatie rádoých sestier. Potom sme zriadili nultý ročník na Orechovom dvore kvôli tomu, že malé deti musia chodiť taký kus cesty na autobus. S dochádzkou sú naďalej ťažkosti, ale nevzdávame to. V tejto komunite vzdelanie nie je prioritou, nevzdelaná je väčšina rodičov a spoliehajú sa na sociálne dávky a k tomu vedú aj svoje deti.

Na oceňovaní bolo dojmavé sledovať príhovor žiakov, ktorí konkrétne vám ďakovali aj za veci, aké sa iným žiakom dostávajú v rodinách. Nahrádzate týmto deckám v niečom rodičov a rodinné zázemie?

- Málokterá rodina v tejto komunite vedie deti k tomu, aby športovali, navštevovali umelecké školy alebo ich podporovali v nejakej záľube, tak som hľadal možnosti, aby aj tieto deti zažili športové zápolenie, kultúru, vystúpenia na verejnosti, aby prezentovali svoj talent. Chodil som s nimi na turnaje, kultúrne podujatia, prezentovali sa na besiedkach, naučili sa vystupovať pred publikom a mnohým veciam, ktoré by sa doma nenaučili.

Pôsobíte v školstve 41 rokov a hoci ste boli aj v riadiacich pozíciách, samé chvály na vás počúvam hlavne za vašu učiteľskú činnosť. Čo robíte inak ako vaši kolegovia?

- Na začiatku aj počas mojej praxe som si vždy predstavoval učiteľov, ktorí mňa učili a snažil som sa vyvarovať chýb, ktoré podľa mňa robili vo svojej práci. To isté som robil aj v riadiacich funkciách, snažil som sa byť ľudský, chápaný a tolerantný. Každý mal u mňa dvere otvorené a bolo jedno, či je to učiteľ, technicko-hospodársky pracovník, rodič, žiak.

So žiakmi som vždy viedol otvorený dialóg, snažil som sa neklamať ich a nestratiť ich dôveru. Byť im oporou, ale aj vzorom. Vymýšľal som netradičné hodiny, kde podstatnou časťou učenia bolo zážitkové učenie a snaha uplatniť myšlienku Komenského "Škola hrou". Mal som ešte tú výhodu, že som učil telesnú výchovu a tú má ešte stále väčšina detí rada.

Je nejaký žiak, ktorého máte aj po rokoch stále pred očami? Čím sa o to zaslúžil?

- Za tých štyridsať rokov v Dolných Kráľovoch som učil stovky detí, z ktorých sú teraz doktori, umelci, učelia, podnikatelia aj remeselníci a mnoho iných profesií, čo ma veľmi teší. Ale chcel by som spomenúť svojho žiaka, ktorému diagnóza z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie predurčila ťažší osud uplatnenia sa v živote ako zdravému žiakovi. Tento žiak mal dysgrafi a iné 'dys-', čo mu pri podávaní prihlášky na strednú školu obmedzilo výber školy. So svojou diagnózou a známami ho zobrali do učebného pomeru za kuchá-

ra. Nemal to ľahké, nakoľko spolužiaci sa mu posmievali a o nič ľahšie to nebolo ani na praxi, kde sa pridali aj kuchárky. Chlapec zmobilizoval svoje sily a začal sa učiť, po vyučení pokračoval v príprave na maturitu a dostal sa aj na vysokú školu. Počas vysokej školy sa dostal do USA, kde ho zamestnali ako pomocného kuchára vo vychytenom letnom tábore pre deti bohatých Američanov, ďalší rok už bol kuchárom a zarobil peniaze, aby si mohol kúpiť auto a vybral sa naprieč Spojenými štátmi. Po určitej dobe som ho stretol a navrhol mi, že z pobytu a svojej cesty po USA urobí žiakom našej školy prednášku. Neverili by ste, že ten žiak, ktorý bol spočiatku outsider kvôli svojim 'dys-', zaujal 50 rómskych detí svojou prednáškou o pobyte v USA, o Indiánoch, Mormónoch, prírode. Deťom na jeho prednáške ani nevadilo, že už zvonilo na prestávku. Veľmi dojmavý bol pre mňa koniec prednášky, keď ho žiaci odmenili veľkým potleskom a ja som vedel, že nie známky v škole, ale pevná vôľa človeka veľa naučí.



AKO DETI VYSVETLILI NOMINÁCIU PETRA ZÁKOPČANA ZA TOP UČITEĽA

Pán učiteľ je náš obľúbený učiteľ, nikdy sme sa na jeho hodinách nenudili, bol pre nás autorita, viedol nás k čestnosti a vytrvalosti, mohol som za ním prísť kedykoľvek, keď som mal problém, bol prísny, ale spravodlivý, priviedol ma k futbalu a už 3. rok trénujem v Branči, naučil ma hrať pingpong, vždy bol trpezlivý, každý cvik nám niekoľkokrát ukázal, a naučil ma lyžovať.

Sledujete vývoj svojich zverencov aj po tom, čo opustia brány školy, ste s niektorými žiakmi v kontakte?

- Je pochopiteľné, že sa zaujímam o osudy svojich žiakov aj po skončení základnej školy. S jednou triedou, kde som bol triednym učiteľom, sa stretávam pravidelne. Taktiež komunikujem so žiakmi na Facebooku a snažím sa dozvedieť, ako sa im darí v živote.

Vy ste z učiteľskej rodiny, učiteľkou je vaša sestra aj váš syn. To znie skoro až osudovo. Máte vysvetlenie, prečo práve vašej rodine prischol prívlastok učiteľská?

- Nielen jeden, ale obaja moji synovia sú učelia. Žartovne som kedysi, keď sa rozhodovali, čím budú, hovoril, že im budem odstrašujúcim príkladom, ale osud to tak chcel a som rád, že sa im v tomto povolani darí.

Vyučujete aj telesnú výchovu. Je to ťažký oriešok v čase, kedy sa deťom chce hýbať čoraz menej? Ako nakopnete niekoho, kto nemá absolútne vzťah k športu a ani doma ho k telesnej aktivite nikto nevedie, aby si zacvičil aspoň na hodine?

- Snažím sa robiť hodiny nenásilnou formou, ak žiak nemá záujem o cvičenie, tak ho nenútim. Nechám ho pozorovať, čo robia ostatní žiaci, pre ktorých som vybral zaujímavé cvičenie, hru, zábavu a čakám, či sa pridá. Väčšinou áno, keď nie, tak musím skúsiť niečo iné. Striedam aktivity, netradičné hry a športy, skúšam to s tancom, akrobatikou, odmenami. Je to náročné, ale je potrebné, aby sa žiaci hýbali, pohyb patrí k životu.

Vyučujeme na Slovensku naozaj nudne, nezábavné a vtlačáme deťom do hláv

***kvantum zbytočnosti?
V zahraničí by sa asi
pozastavili nad našim
systémom „rapkania“
a „verklíkovania“ učebných
textov, u nás je zase
nepredstaviteľný systém
„diskusie“ so žiakmi, na
ktorý učitelia nemajú
podmienky ani čas.***

- Na našich školách sa mení prístup k vyučovaniu. Snád už nie je škola bez interaktívnej tabule, počítačov a pomôcok na vyučovanie, o ktorých sa

genetické, antropologické, duševné predpoklady na zvládnutie výchovného predmetu, nemôžem ho trestať zlou známkom. Je potrebné, aby žiak prejavil záujem, vôľu urobiť len toľko, na čo má. Niektorí rodičia priveľmi bazírujú na tom, aby ich dieťa malo dobré známky a často to končí psychickými poruchami detí, stresom, pokusom o ublíženie si na zdraví. Čas ukáže, či je potrebné známkovanie. Osobne si myslím, že známkovanie je prežitok a sú

najúci učiteľ. Pre staršieho pedagóga je to demotivujúce. Nástupný plat je motivujúci, ale stále vo výške platov učiteľov zaostávame za vyspelou Európou.

***Školstvo je dlhodobou
poddimenzované, mnohé
školy doslova zápasia
o učiteľov niektorých
predmetov a nedarí sa im
ich zohnať. Je niečo, čo by
dokázalo na školy nielen
prilákať, ale aj tu udržať
špičkových pedagógov?***

Kým nebude mať práca učiteľa celospoločenskú vážnosť - príkladom je Japonsko, kde si učiteľa naozaj vážia - bude ťažké dostať mladých učiteľov do našich škôl.

***Venujete sa plávaniu aj
drevorezbe. Prenášate svoje
záľuby aj do vyučovania,
snažíte sa priviesť k týmto
koníčkum aj vašich žiakov?***

- Plávanie je moja láska od mladosti. Už starí Gréci hovorili, že gramotný je ten, kto vie čítať a plávať, aj keď to plávanie tu má prenesený význam. Organizoval som desiatky plaveckých kurzov pre žiakov školy a veľké množstvo detí sa plávať naučilo. S drevorezbu je to zložitejšie. Pracuje sa s ostrými nástrojmi, vysokootáčkovými strojmi. Sám som prišiel pri manipulácii s takýmto strojom o posledný článok prsta. Ale aj napriek tomu som zriadil školské dielne, kde sa žiaci učia základom opracovávanie dreva, tvoria ikebany, hračky a rôzne iné predmety.



S Marekom Lakatošom z miestnej občianskej poriadkovej služby, ktorá pomáha okrem iného aj pri dochádzke detí z Orechovho dvora do škôl

nám volakedy ani nesnívalo. Zo všetkých strán sa na žiakov valia informácie a je na učiteľovi, aby so žiakmi diskutoval, usmernil ich a ukázal im, kde je sever. Je veľmi dôležitá interakcia žiak - učiteľ. Myslím si, že od memorovania sa upúšťa a učí sa trochu inak ako v minulosti.

***Britské školstvo deti vôbec
neznámkuje, funguje
tu rozsiahle slovné
hodnotenie na konci roka.
Je známkovanie detí
prežitkom? Stoja vôbec
známky za stres, ktoré kvôli
nim mnohé deti prežívajú?***

- Pri výchovných predmetoch sme už dávnejšie upustili od známkovania. Ak niekto nemá

aj iné možnosti ako ohodnotiť výkon žiaka.

***Mnohí mladí absolventi
odmietajú nastúpiť do
škôl, odradia ich slabé
nástupné platy, uplatnenie
si radšej hľadajú inde. Na
druhej strane ak nastúpia,
dostanú „z fleku“ takmer
toľko peňazí, čo učitelia,
ktorí majú odkrútené roky
za katedrou - len preto,
aby si to s prácou učiteľa
náhodou nerozmysleli.
Je to iba mýtus, alebo
sa takáto krivda na
školách naozaj deje?***

- Je pravdou, že učiteľ, ktorý odpracuje dvadsať rokov v školstve, je len zhruba o sto eur na tom lepšie ako začí-



- Jednoznačne sú to platové pomery v školstve. Mladý učiteľ si chce založiť rodinu, bývať, mať dopravný prostriedok, užiť si deti, cestovať, venovať sa záľubám a na to potrebuje peniaze. Ďalej je neustále vystavený verbálnym, ale aj fyzickým útokom zo strany žiakov aj rodičov.

***Povedzte tri slová, ktoré
by podľa vás vystihli
správneho učiteľa.***

- Múdrosť, láskavosť, úprimnosť.

Tomáš Holúbek
foto: Roman Oravec a archív
Petra Zákopčana

Pripravili sme pre vás seriál o triedení odpadu šitý Nitre priamo na mieru.

TRIEDENIE JE RIEŠENIE

O triedení odpadu sa dnes hovorí veľa, ale obsah zberných nádob svedčí o tom, že mnohým na životnom prostredí buď vôbec nezáleží, alebo nevedia, ako na to. Tento seriál je určený v prvom rade tým, ktorí triedia, ale nemajú presné informácie. Veríme, že seriál presvedčí o zmysluplnosti triedenia aj odpadových skeptikov, ktorí sa domnievajú, že „aj tak všetko končí na jednej kope“.



1. ČASŤ: SKÔR NEŽ ZAČNEME TRIEDIŤ...

Seriál je síce zameraný na triedenie odpadu, ale v úvodnej časti by sme si mali povedať niečo veľmi dôležité: **NAJLEPŠÍ ODPAD JE TEN, KTORÝ NEVZNIKNE.** Je to prosté. Keď odpad netvoríme, nemusíme sa zaoberať jeho triedením, čím šetríme náš čas ako aj prírodné zdroje našej jedinej planéty.

Ako to dosiahnuť? Inšpirujte sa týmito 5 pravidlami, ktoré sú známe aj ako 5 R:

REFUSE (ODMIETNI)

Ak si naozaj potrebujem niečo nové kúpiť, zamyslím sa nad obalom, pôvodom, kvalitou a spôsobom výroby a spracovania a odmietam obaly a výrobky, ktoré vlastne nepotrebujem alebo neviem znovu využiť, vytriediť či skompostovať. V prípade obalov platí, čím menej, tým lepšie. Odmietam letáky a reklamné predmety zadarmo.

REDUCE (REDUKUJ)

S každou novou vecou, ktorú kúpim, vzniká odpad – či už pri procese jej výroby, jej balení alebo jej doprave. Nakoniec sa odpadom stáva aj vec samotná.

Preto treba každú kúpu dobre premyslieť a hlavne sa vyhýbať impulzívnemu nakupovaniu a nakupovaniu samoučelných vecí.

REUSE (ZNOVU VYUŽI)

Veci je dôležité používať opakovane. Ak mi vec doslúžila, pred vyhodnotením sa zamyslím nad inou možnosťou jej využitia. Napríklad sklenený pohár od jogurtu viem ponúknuť niekomu na zaváranie alebo

použiť na uskladnenie drobností. Roztrhané tričko môže slúžiť ako výplň do vankúša či handra. Zároveň myslím na to, že každá jednorazová vec má svoju alternatívu na viac použítí (slamka, obedár, fľaša na vodu...).

RECYCLE (RECYKLUJ)

Keď vec doslúžila, snažím sa ju správne vytriediť, aby mohla byť zrecyklovaná. Tomu samozrejme predchádza premys-

lená kúpa, pri ktorej uvažím, či sa viem všetkých súčasti tovaru a obalu zbaviť s čo najmenšou ekologickou stopou.

ROT (KOMPOSTUJ)

Kompostovanie je najlepším spôsobom využitia biologicky rozložiteľného odpadu, teda predovšetkým (rastlinného) odpadu z kuchyne a záhrady. Pri kompostovaní sa odpad stáva potravou pre iné organizmy, ktoré z neho vytvoria kvalitné hnojivo aj na pestovanie našej potravy.

*Martin Pavelka
foto: Adobe Stock*



DIVADELNÁ NITRA



Medzinárodný festival predstaví mladých divadelníkov i etablovaných tvorcov zo Slovenska a z 10 krajín Európy. Chýbať nebude ani bohatý sprievodný program.

Mottom **31. ročníka festivalu** je krehkosť. Jej rôzne podoby prinesie 15 inscenácií hlavného programu, ktorý budete môcť navštíviť **od 23. do 28. septembra 2022**. Zahraničná programová sekcia je zameraná na minimalistické, no výrazné autorské výpovede, slovenská prinesie 7 titulov a tešiť sa môžete aj na inscenáciu Kým nastane ticho z dielne DAB v Nitre. Téma festivalu sa tento rok neplánovane prepojila aj s Ukrajinou. Ved' už niekoľko mesiacov vnímame, že mier je krehká záležitosť. Hlavný organizátor festivalu, Asociácia Divadelná Nitra, stál pri zrode neobyčajného projektu Kronika vojny, nenávisti a lásky ukrajinského umeleckého kolektívu WE: media theater. Ten začal ihneď po vypuknutí konfliktu dokumentovať vojnové udalosti a zbierať výpovede svedkov. Výsledkom projektu je umelecký záznam dramatickej súčasnosti na Ukrajine prostredníctvom performatívnej prezentácie. V rámci Nitrianskej bielej noci sa uskutoční aj vernisáž výstavy plagátov ukrajinského grafika Mykolu Kovalenka, žijúceho na Slovensku, na tému vojny na Ukrajine pod názvom

Čo deň, to plagát. Neverending Posters? Zároveň počas festivalu prebehne diskusia pod názvom Svedectvá s autentickými svedkami vojny na Ukrajine Vierou Dubáčovou či Luciou Štasselovou. Sprievodný program 31. ročníka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra ponúkne aj koncerty, pouličné šou, divadelné predstavenia na námestí, tvorbu mladých začínajúcich divadelníkov či nočné dobrodružstvá počas sobotnej Nitrianskej bielej noci. V rámci sprievodného programu sa uskutoční aj už tradičná KníhKupecká. Na Divadelnú Nitru opäť zavíta i moderátor Oliver Rehak, ktorý bude so svojimi hosťami hľadať odpovede na otázky spojené s témou festivalu. Pre najmladších divákov nechýba programová línia Festival detom, do ktorej organizátori zaradili aj netradičný standup pre deti Jobusovky Braňa Jobusa. Ten sa predstaví aj na koncertnom pódii so svojou kapelou Vrbovskí víťazi. Bohatú ponuku hudby na Divadelnej Nitre 2022 doplní pesničkárka Zuzana Mikulcová či nitrianska rodáčka Katarzia, ktorej koncert otvorí program Nitrianskej bielej noci.

Kompletný program 31. ročníka Medzinárodného festivalu nájdete na webe nitrafest.sk.

Nikoleta Kováčová

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU (1953 - 2023) PONUKA KRÚŽKOV, KLUBOV A SÚBOROV V ŠKOLSKOM ROKU 2022/2023

Začiatok pravidelnej záujmovej činnosti v školskom roku 2022/2023 je **5. 9. 2022**

Zápisy do krúžkov prebiehajú do 14. 9. 2022 vo všetkých budovách CVČ. Žiadosti prijímame už teraz, vyzdvihnúť si ich môžete osobne, alebo stiahnuť z našej webovej stránky.

CVČ, Štefánikova tr. 63 - hlavná budova

- DFS Borinôčka - folklór - MŠ
- DFS Borinka - folklór - ZŠ
- DFS Borinka - spevácka skupina - ZŠ
- FS Furmani - folklór - SŠ, VŠ
- Ľudová Hudba - ZŠ, SŠ, VŠ
- TS EIJA - moderný tanec - ZŠ, SŠ
- EIJAGYM - základy tanečnej gymnastiky - MŠ, ZŠ
- Mažoretky I.NIMA - MŠ, ZŠ, SŠ
- Paletko - výtvarný - MŠ od 5 rokov
- Pastelka - výtvarný - ZŠ
- Aranžovanie a šikovné ruky - MŠ, ZŠ, SŠ
- Divadelno-dramatický Šašo Jašo - MŠ od 4 rokov, ZŠ
- Šach - ZŠ, SŠ
- Historický šerm Tormenta - ZŠ, SŠ
- Plastový modelár - ZŠ, SŠ
- Športy pre ZŠ, SŠ - futbal, basketbal, hokej, zápasenie
- Anglický jazyk pre najmenších - MŠ

CVČ, Topoľová 1, Chrenová

- Stolný tenis - ZŠ, SŠ, VŠ
- Lienky - tanečná prípravka - MŠ od 4 rokov
- Pastelka - výtvarný - ZŠ
- Mamičky a detičky Lienočky - určené deťom a matkám na MD
- Karate Imperium - ZŠ, SŠ
- Rekreačný šport - florbal, ... - ZŠ
- Lukostreľba - ZŠ, SŠ
- Sokoliari - ZŠ, SŠ

CVČ, Na Hôrke 30, Klokočina

- Presná muška - strelecký - od 10 do 15 rokov
- Karate Imperium - ZŠ, SŠ
- Sambo - bojové umenie - ZŠ, SŠ, VŠ
- Pastelka - výtvarný - ZŠ

Kultúrny dom Párovské Háje

- EIJA NG - moderný tanec - ZŠ, SŠ

CVČ Štefánikova tr. 63, Nitra tel.: 037/652 43 25
elokované pracoviské

CVČ - Topoľová 1, Nitra - Chrenová

CVČ - Na Hôrke 30, Nitra - Klokočina

www.cvcdomino.com

sekretariat@cvcdomino.com

f CVC Domino Nitra



KALENDÁR PODUJATÍ - SEPTEMBER

3 SO

14.00 – 19.00
komunitné podujatie -
Kloka-Loka /
V areáli Komunitného
centra, Nedbalova 17

14.00 – 16.00
Pramene a studničky
Zobora /
Potulky Nitrou pešo
alebo na bicykli /
Zraz pri altánku
na rázcestí pred
Špecializovanou
nemocnicou
sv. Svorada

14.30 – 21.00
tradičné podujatie
- 17. Podzoborské
vinobranie /
Svätoplukovo námestie

17.00 – 19.00
Na bicykli
s primátorom:
o verejných
priestranstvách v Nitre
/ Štart: Kino Lipa

19.30 – 21.30
koncert Aneta
Langerová /
Labyrint Fest Nitra
2022 / Nitriansky hrad

4 NE

19.30 – 21.30
koncert Olympic /
Labyrint Fest 2022 /
Nitriansky hrad

5 PO

19.00 – 20.30
predstavenie
Mandarínková izba /
Zoborské kultúrne
leto / Kultúrne
centrum Zobor,
Svätourbanská 31

19.30 – 21.30
koncert Tublatanka /
Labyrint Fest 2022 /
Nitriansky hrad

6 UT

18.30 – 20.30
koncert Sima
Magušinová /
Labyrint Fest 2022 /
Nitriansky hrad

7 ST

9:00
KCN pre REmeselníkov
/ sieťovanie
Fotogaléria Trafačka
(Podujatie Kreatívneho
centra Nitra)

16.00 – 18.00
Večerný ateliér /
Vzdelávací program
pre dospelých
a seniorov /
Nitrianska galéria

21.00 – 22.40
letné kino - The
greatest showman /
Plážové kurty SPU, Ul.
Čsl. armády 1

9 PI

festival Campana Fest /
Svätoplukovo námestie
/ Potrvá do 11. 9.

20.00 – 21.30
koncert ŽAMBOŠI /
Music A Cafe

10 SO

13.00
Krškanská krossová
desiatka
3. ročník súťaže
v cezpoľnom behu

18.30 – 21.45
muzikál - Povolanie
pápež /
Divadlo A. Bagara

11 NE

9.00 – 13.00
Burza exotických
zvierat Faunia Nitra /
Spojená škola,
ul. Boženy
Slančíkovej 2

15:00
Háčkovanie s KCN /
ekoworkshop

Kaviareň Rosetta -
Mestská tržnica
(Podujatie Kreatívneho
centra Nitra)

12 PO

18.30 – 21.45
muzikál - Povolanie
pápež / Divadlo
A. Bagara

19:00
predstavenie Nového
divadla - Druhá smrť
Jany z Arcu, Gotická
priekopa, Nitriansky
hrad

14 ST

9:00
KCN pre HUdobníkov /
sieťovanie
Fotogaléria Trafačka
(Podujatie Kreatívneho
centra Nitra)

15 ŠT

8.00 – 16.00
Beh Zoborskou
lesostepou /
Začiatok pri
Dražovskom kostolíku

17.00
Ora pro nobis -
Benefičný koncert pre
Hospic / Katedrála -
Bazilika sv. Emeráma

17 SO

9.00 – 20.00
mestský trh -
Nitriansky rínek /
Svätoplukovo námestie

15.00 – 18.00
Leto na Zoborskom
kláštore /
Komentovaná
prehliadka areálu

18 NE

10.00 - 16.00
Kalvária Cup 2022
15. ročník lezeckých
pretekov

19.00 – 21.00
koncert Pavol Hammel
- Zelená pošta /
PKO Nitra

21 ST

9:00
KCN pre Vizualne
Umenie, multimédia
a audiovizíu /
sieťovanie
Fotogaléria Trafačka
(Podujatie Kreatívneho
centra Nitra)

09:30
predstavenie Nového
divadla pre deti -
Kocúr v čižmách /
DMS v Nitre

22 ŠT

09:30
predstavenie Nového
divadla pre deti
Kocúr v čižmách
DMS v Nitre

23 PI

Medzinárodný festival
Divadelná Nitra 2022 /
Potrvá do 28. 9.

24 SO

17.00 – 19.00
Po stopách nitrianskej
secesie /
Potulky Nitrou pešo
alebo na bicykli /
Zraz pred TIC Nitra

25 NE

04.30 – 10.00
Burza exotov
a Farmárske trhy /
Výstavisko
Agrokomplex

15:00
Háčkovanie s KCN /
ekoworkshop
Hidepark Nitra
(Podujatie Kreatívneho
centra Nitra)

27 UT

16:00
predstavenie Nového
divadla - Zlodejka kníh
/ DMS v Nitre

28 ST

9:00
KCN pre Scénické
Umenie / sieťovanie
Fotogaléria Trafačka
(Podujatie Kreatívneho
centra Nitra)

29 ŠT

19:00
Čo do šlaka je KKP? /
prednáška
Uránia
(Podujatie Kreatívneho
centra Nitra)

VIAC INFORMÁCIÍ



**Turistické
informačné centrum
Nitra**, Štefánikova
trieda 1, Nitra,
+421 (0) 37 161 86,
e-mail: info@nitra.sk,
www.nitra.eu

OSLAVY SVETOVÉHO DŇA CESTOVNÉHO RUCHU 17. 9.–2. 10. 2022



**17. 9. 2022 / SOBOTA
ZOBORSKÝ KLÁŠTOR**

9.00 Čistenie Zobora

zraz pri altánku na rázcestí pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada

17. 9. 2022 Svetový čistiaci deň

**18. 9. 2022 / NEDEĽA
BOTANICKÁ ZÁHRADA**

15.00 Udržateľná Nitra v Botanickej záhrade

*swap oblečenia, knižný antikvariát, predaj rastliniek
Dobrovoľný príspevok a výťažok z predaja bude
použitý na zveľaďovanie záhrady v meste*



27. 9. 2022 otvárame Interaktívnu zónu pre deti v TIC Nitra

september / podcasty

Za udržateľnú Nitru, Rádio v Nitre - Nitránske reči

TIP: VYSKÚŠAJTE NOVÉ FERRATY POD ZOBOROM

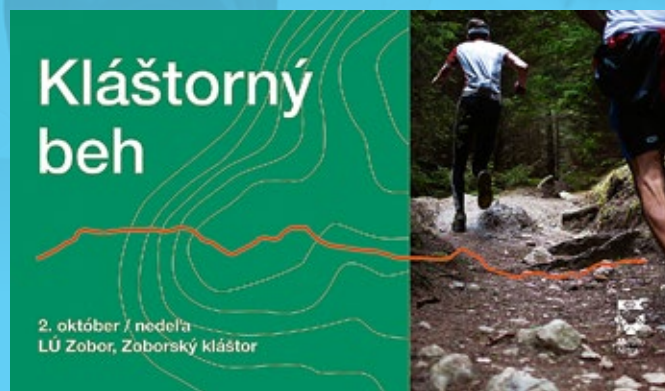


**2. 10. 2022 / NEDEĽA
ZOBOR**

8.00 Kláštorňý beh o putovný víťazný pohár sv. Hypolita

*Podte si s nami zabehať, spoznávať jesennú prírodu
Zobora a objaviť tajomstvá Zoborského kláštora*

prihlasovanie na: <https://www.kril.sk/registracia/klastornybeh>



*Štartovné bude použité na podporu aktivít Zoborského
skrášľovacieho spolku a zachovanie ruín Zoborského kláštora*

PREHLIADKY

17. 9. 2022 / SOBOTA

15.00 - 18.00 Leto na Zoborskom kláštore

komentovaná prehliadka kláštora so sprievodcom

24. 9. 2022 / SOBOTA

17.00 Po stopách nitrianskej secesie

*Župný dom - Kupecká ul. - Farská ul. - Štefánikova tr. -
železničná stanica / zraz pred TIC Nitra*

27. 9. 2022 / UTOROK

17.00 Po stopách architektonickej moderny v Nitre

*štáfetová prehliadka funkcionalizmom a neskorou
modernou: ul. Boženy Němcovej - Kmeťkova -
Fraňa Mojtu - areál SPU / zraz pred TIC Nitra*

30. 9. 2022 / PIATOK

19.00 Putovanie nočnou prírodou Zobora

*Putovanie spojené s večernou prehliadkou kostolíka
sv. Michala Archanjela v Dražovciach / zraz pri altánku
pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada*

*na prehliadku je potrebné si priniesť čelovku, vodu
a pevnú obuv, predpokladaný návrat do 24.00h*

autor fotografií Peter Michalík



ZBERNÝ DVOR Nábřežie mládeže 87, areál firmy Nitrianske komunálne služby s.r.o.

PO - PI 7:30 - 17:00
SO 8:00 - 16:00
NE ZATVORENÉ

ZBERNÝ DVOR Cabajská cesta (areál Katruša)

PO zatvorené
UT - PI 9:00 - 12:30
a 13:00 - 17:00
SO 8:00 - 11:30
a 12:00 - 16:00 hod.
NE zatvorené

ZBERNÉ DVORY Braneckého ul. a Zoborské kasárne apríl - október

PO zatvorené
UT - PI 9:00 - 12:30
a 13:00 - 17:00
SO 8:00 - 11:30
a 12:00 - 16:00
NE zatvorené

ZBERNÝ DVOR Rabčková ul. Janíkovce apríl - október

PO zatvorené
UT 10:00 - 13:30
a 14:00 - 17:00
ST - ŠT zatvorené
PI 10:00 - 13:30
a 14:00 - 17:00
SO 9:00 - 12:30
a 13:00 - 16:00
NE zatvorené

ZBERNÝ DVOR a KOMPOSTÁREŇ Medzi vodami 13/C, Nitra - Krškany apríl - október

PO - PI 7:00 - 16:00
SO 8:00 - 12:00
NE zatvorené

ZBER KUCHYNSKÉHO OLEJA

Použitý kuchynský olej a tuky treba odovzdať do označeného vozidla v určenom čase. Za odovzdaný kuchynský olej máte na výber z dvoch možností: za každý liter použitého kuchynského oleja **dostanete ocot v pomere 1:1** (starý / nový) alebo za celých 6 litrov použitého kuchynského oleja **dostanete slnečnicový olej v pomere 6:1** (starý / nový). Použité kuchynské oleje a tuky odovzdajte v uzatvárateľnej, najlepšie priehľadnej PET fľaši (alebo väčšia bandaska, kanister, nie sklenená fľaša).

PIATOK, 23. 9. 2022

DRAŽOVCE

Parkovisko Kultúrny dom (14:30 - 14:40)

ZOBOR

Parkovisko pred penziónom

ARTIN (14:55 - 15:05)

CHRENOVÁ

Parkovisko pri atlet. štadióne - Trieda

A. Hlinku 51-53 (15:15 - 15:25)

Parkovisko medzi ulicami Výstavná

a Fatranská (15:30 - 15:40)

STARÉ MESTO

Janka Kráľa - PKO (15:50 - 16:00)

JANÍKOVCE

Parkovisko pri obchode COOP

Jednota - Hlavná 522 (16:15 - 16:25)

SOBOTA, 24. 9. 2022

DOLNÉ KRŠKANY

Liesková x Dvorčianska - pri
autobusovej zastávke (10:00 - 10:10)

HORNÉ KRŠKANY

Novozámocká 45 - parkovisko pred
supermarketom COOP (10:15 - 10:25)

ČERMÁŇ

Potraviny Nitrazdroj, Potravinárska
ul. (10:30 - 10:40)

KLOKOČINA

Jurkovičova 411 - parkovisko pred
OD Sandokan (10:50 - 11:00)

HARMONOGRAM JESENNÉHO UPRATOVANIA

Mestská časť	Poradie turnusu	Termín	VMČ
Klokočina I a II	I.	12. 9.-16. 9. 2022	VMČ 4
Staré Mesto II	II.	19. 9.-23. 9. 2022	VMČ 2
Staré Mesto I	III.	26. 9. - 30. 9. 2022	VMČ 2
Janíkovce, Chrenová III	IV.	3. 10.-7. 10. 2022	VMČ 7
Klokočina III, Čermáň	V.	10. 10.-14. 10. 2022	VMČ 4, 3
Chrenová II a IV	VI.	17. 10.-21. 10. 2022	VMČ 7
Zobor od Kláštorskej, smer východ	VII.	24. 10.-28. 10. 2022	VMČ 6
Dražovce a Zobor od Kláštorskej, smer západ	VIII.	31. 10.-04. 11. 2022	VMČ 6
Diely, Párovské Háje, Kynek, Mlynárce	IX.	07. 11.-11. 11. 2022	VMČ 5
Horné a Dolné Krškany, Janíkovce	X.	14. 11.-18. 11. 2022	VMČ 1,7

Prípadné ďalšie informácie môžete získať na MsÚ - odbor životného prostredia - telefón: 037/ 6502 236 alebo **Nitrianske komunálne služby** telefón: 037/ 6516 210, 0902 999 555

ROZPIS UMIESTNENIA KONTAJNEROV

12. 9. – 7. 10. 2022 (TURNUS I. - IV.)

KLOKOČINA I a II

PONDELOK 12. 9. 2022

1. Prešovská x Piešťanská
2. Žilinská x Pezinská
3. Pezinská x Partizánska
4. Žilinská pred č. 18
5. Nitrianska x Pezinská

UTOROK 13. 9. 2022

6. Bazovského 6-8
7. Benkova 13
8. Mikovíniho 16 (za domom)
9. Popradská (obrátka MAD)
10. Mikovíniho ul. č. 2

STREDA 14. 9. 2022

11. Jurkovičova 21 (k zadnému vchodu)
12. Alexyho 18
13. Jurkovičova 3
14. Jurkovičova 16 (zadný vstup do kotolne)

STREDA 14. 9. 2022

15. Bizetova (pod kotolňu)
16. Beethovenova (oproti MŠ)

ŠTVRTOK 15. 9. 2022

17. Bellova 10 - 12
18. Čajkovského 1
19. Čajkovského 38 - 40
20. Partizánska 75

PIATOK 16. 9. 2022

21. Partizánska 81
22. Čajkovského 11
23. Čajkovského 28
24. Šúdolská x A. Točíka
25. Šúdolská 71
26. Čajkovského 20

STARÉ MESTO II

PONDELOK 19. 9. 2022

1. Stavbárska
2. Vodná 1-7
3. Schurmannova x Kocelova
4. Mostná 18 (vnútroblok)

UTOROK 20. 9. 2022

5. Párovská ku garážam (za zubára)
6. Párovská 22 (zelený dom od hl. cesty)

7. Vikárska 11 (ku garážam)
8. J. Kráľa 45 - 51
9. Pieskova medzi 10 - 18

STREDA 21. 9. 2022

10. Mariánska 12 (do dvora)
11. k PKO
12. Wilsonovo nábr. (medzi 12 - 18)
13. Fr. Mojtu 47
14. Wilsonovo nábr. 34- 40

ŠTVRTOK 22. 9. 2022

15. Fr. Mojtu (oproti knih. Viera)
16. Kráľovská cesta
17. Východná x Malá ul.
18. Za Ferenitkou (vnútroblok)
19. Mostná 3 - 7 (k trafostanici)

PIATOK 23. 9. 2022

20. Parkové nábrežie x ul. Na Predmostí
21. Kúpeľná (vedľa TELEKOMUNIKÁCIÍ)
22. Fr. Mojtu k ZŠ
23. Svätoplukovo nám. č. 3
24. Wilsonovo nábr. x Štúrova (na parkovisko)

STARÉ MESTO I

PONDELOK 26. 9. 2022

1. Braneckého x Svetlá
2. Vajanského (vnútroblok)
3. Hollého zastávka MHD
4. Bernoláková x Hollého
5. Cintorínska pred č. 2
6. Štúrova 47

UTOROK 27. 9. 2022

7. Štúrova 43
8. Štúrova x Rybárska
9. Štefánikova tr. č. 106
10. Štefánikova tr. č. 64
11. Richtára Peregrína x Smetanova
12. Misionárska 1-7 (ku kontajnerom na komunálny odpad)

STREDA 28. 09. 2022

13. Špitálska x 8. mája
14. Hodžova 2-4-6
15. Kalinčiakova x Moyzesova
16. Banská x Misionárska
17. Benického ul. k 4-6
18. Vajanského x Krátka

ŠTVRTOK 29. 9. 2022

19. 8. mája x Rázusova
20. Jarmočná x Rázusová
21. Jarmočná medzi č. 10 - 14
22. Koniec Borovej
23. Začiatok Borovej
24. Wilsonovo nábr. (otočka MHD)

PIATOK 30. 9. 2022

25. Osvaldova 5
26. Damborského x 7. pešieho pluku
27. Štúrova 19 - 21
28. Pri Červenom kríži 1 - 5
29. Medzi Hodžovú a Moyzesovu
30. Stračia x Záhradná (AZ Priemyselná)

JANÍKOVCE, CHRENOVÁ III

PONDELOK 3. 10. 2022

1. Slamkova x Budayho
2. Hlavná x Okružná (Jednota a MŠ)
3. Golianovská x Rabčeka

UTOROK 4. 10. 2022

4. Hlavná (pred bývalý kultúrny dom)
5. Letecká (križovatka Dlhá)
6. Hlavná - konečná MHD

STREDA 5. 10. 2022

1. Tribečská 3
2. Vihorlatská 4
3. Ďumbierska 1
4. Sitnianska 3

ŠTVRTOK 6. 10. 2022

5. Karpatská x Bajkalská x Dlhá
6. Štiavnická 20
7. Kremnická 11
8. Štiavnická 8 (ku kotolni)

PIATOK 7. 10. 2022

9. Ždiarska 11
10. Ďumbierska (pred tenisové kurty)
11. Dlhá 76
12. Dlhá 54
13. Spišská

VMČ 2 - Staré mesto

V prospech Nitry

Počas tohto volebného obdobia (2018 – 2022) sa stal vypuklejším javom, že mnohé – i mestským zastupiteľstvom schválené – investície mesto (úrad) nere realizovalo, resp. realizuje s neúnosným oneskorením. Už takmer dva roky sa na každom rokovaní zastupiteľstva pýtame na investíciu na Wilsonovom nábreží 2-4 – komunikácia a parkovisko. Pre správnosť v krátkosti opíšeme, ako celý proces prebieha. Na náš výbor Staré mesto prišla požiadavka, že je potrebné tento vstupný priestor do Staré mesta zo Zobora upraviť. Ide o povestnú „náruč“, ktorú naprojektoval architekt Maximilán Scheer, a ktorá symbolicky „víta“ na Predmostí všetkých, ktorí vstupujú do Nitry. Výbor Staré mesto takéto investície samozrejme vždy podporuje. Mestský úrad stanovil cenu za vybudovanie cesty aj parkoviska, čo prešlo finančnou komisiou i mestskou radou. Nakoniec financie odsúhlasilo i mestské zastupiteľstvo a som veľmi rád, že sme našli všeobecnú zhodu a podporu.

Veľmi dlho však trvá proces, ktorý manažuje mestský úrad a to – od výberu projektanta, zhotovenie projektu, tzv. územné rozhodnutie, stavebné povolenie, výber zhotoviteľa a samotná realizácia – vybudovanie cesty a parkovacích miest. Popri tom sú nutné ešte vyjadrenia dotknutých odborov mestského úradu. Dovolím si povedať, že tento postup obyvateľov nemusí zaujímať, avšak táto byrokracia – a niekedy i vzájomné „prehadzovanie“ zodpovednosti z odboru na odbor na mestskom úrade – sú žiaľ realitou. Áno, niektoré faktory zdržovania sú objektívne, uznávame, ale niektoré

i subjektívne (inými slovami práca „stojí“ na konkrétnom človeku – úradníkovi, projektantovi, a pod.). Chýba trochu osobného zaangažovania sa v prospech Nitry. Mnohokrát sme navrhovali i personálne posilnenie napríklad na investičnom odbore, aby všetko netrvalo tak veľmi dlho; miesto toho sú však úradníci prijímaní inde. Zastupiteľstvo žiaľ zo zákona v personálnej oblasti nemá kompetencie, ktoré Národná rada priklepila primátorom. Budeme sa i naďalej pýtať v mestskom parlamente, ako postupuje táto konkrétna investícia (Wilsonovo 2-4), ale i iné, na ktoré sme už dávno vyčlenili prostriedky a je iba na odborných útvaroch, aby sa celý proces zrealizoval. Naš výbor i zastupiteľstvo totiž rovnako odsúhlasili investície na Špitálskej, Kasalovej, na viac ako 5 000 m² chodníkov a pod. Už viac ako tri roky „tlačíme“ pred sebou aj iný vstupný priestor do Nitry, totiž okolie autobusovej stanice.

Určite chceme veci dotiahnuť do finálnej podoby a verím, že vyššie spomenuté ulice budú opravené. A tiež, že uvidíme väčšiu a úprimnú snahu zaangažovaných pracovníkov na celom procese realizácie investičných akcií. Naopak sme radi, že niektoré investície v Starom meste sa realizovať podarilo, napr. Kalvárska, Párovská (chodník), Kráľovská cesta a pod. Všetko v prospech Nitry a jej obyvateľov. Ďakujeme všetkým, ktorí sa na tom podieľali.

Ján Vančo, VMČ 2

VMČ 3 - Čermáň

Vážení Čermánčania,

keď som sa v októbri roku 2018 po zvolení za poslanca v MČ Čermáň ujal funkcie, zdalo sa mi 4-ročné obdobie ako veľmi dlhý časový interval. No čas plynie naozaj veľmi rýchlo a s prekvapením musím konštatovať, že už stojíme na prahu nového volebného obdobia. To je určite vhodná príležitosť na hodnotenie, bilancovanie a pár postrehov.

Na úvod si neodpustím konštatovanie, že moja pôvodná predstava o riešení rôznych problémov, ktoré vznikajú v našej MČ a zbytočne strpčujú život jej obyvateľom, sa ani zďaleka nestretla s realitou. Tá bola tak trochu studenou sprchou, keď som zistil, že aj jednoduché a logisticky nenáročné opravy, napr. odvodnenie jednej mláky na ceste, narazia na kvantum prekážok, čoho výsledkom je, že sa celý proces natiahne o 3 roky a výsledná cena je 3 - násobná.

S týmto sa nedokážem stotožniť a určite to bude treba zmeniť.

V limitovanom priestore tohto príspevku nie je možné vymenovať a popísať všetko, čo sa za uplynulé štvorročné

obdobie na Čermáni podarilo zrealizovať, ale z tých väčších investícií to sú súvislé opravy ciest Hanulova a Hlboká, nové chodníky na Dolnočermánskej a Hlbokej, práve prebiehajúca komplexná oprava a zateplenie fasády ZŠ Cabajská, taktiež začali práce na revitalizácii a vybudovaní športovo-oddychovej zóny na Borine, nové detské ihrisko na Južnej, nový výbeh pre psíkov pri telocvični na Hlbokej... A máme pripravených mnoho ďalších projektov, o ktorých sa zmienim nabudúce.

Ako predseda VMČ by som rád zhodnotil aj činnosť výboru za uplynulé obdobie. Musím s potešením konštatovať, že do VMČ boli nominovaní skvelí ľudia, tak po odbornej ako aj ľudskej stránke, čoho výsledkom bolo, že práca výboru bola bezproblémová, zmysluplná a profesionálna.

Všetkým členom VMČ sa chcem poďakovať za ich angažovanosť a obetavosť pri riešení problémov, s ktorými sme sa v uplynulom období stretli.

Robert Rathouský, predseda VMČ č. 3

VMČ 4 - Klokočina

Milí Klokočinári.

Načo je výbor mestskej časti Klokočina? Načo v ňom sedí pätnásť ľudí (osem poslancov a sedem členov z radov občanov), ktorí sa snažia obhajať a presadzovať ich záujmy?

Načo, keď ich názor a stanovisko dokáže šmahom ruky zmiesť zo stola nejaký mestský úradník?

Kto mu dal právo zmeniť organizáciu dopravy tak, že to prinesie obyvateľom Klokočiny iba problémy a dopravný kolaps v rannej špičke?

Ani mestskú komisiu mobility, ktorá má na starosti riešenie otázok dopravy v meste a sú v nej naozaj odborníci, nepovažujú na mestskom úrade za hodnú posúdenia takéhoto

podstatného zásahu do života štvrtiny obyvateľov Nitry. Načo je potom odborná komisia, keď úradník vie všetko najlepšie?

Posilnenie úlohy mestskej hromadnej dopravy je určite správna myšlienka. Nesmie však byť presadzovaná takýmto voluntaristickým, neodborným a arogantným spôsobom nerešpektujúcim realitu. Toto riešenie sme ako výbor jednoznačne odmietli, pretože prinesie našim obyvateľom iba zväčšenie problémov s dopravou. Z viacerých, celkom logických a vecných, dôvodov sú mnohí nútení používať svoje motorové vozidlá, aby dokázali zabezpečiť

potreby svojich rodín. Preto je skutočne pádny dôvod pýtať sa čo, respektíve kto je viac:

Občan a jeho reálne potreby alebo úradník presadzujúci riešenie, ktoré tieto potreby obmedzuje a výrazne mu komplikuje život?

To, že takýto názor a pohľad má aj dlhoročný skúsený odborník v oblasti dopravy, sa môže každý, kto má záujem, presvedčiť tu: <https://www.nitralive.sk/doprava/66831-zmena-organizacie-dopravy-na-hviezdoslavovej-brannekeho-novy-bus-pruh>

VMČ Klokočina

VMČ 5 - Diely

Letné kino na Dieloch



Tradičná akcia konaná v piatok 24. 6. ponúkla niekoľkohodinový program a znovu spojila našich obyvateľov. Deti si užili penovú šou, ale nielen oni aj dospelí. Na amfiteátri na sídlisku Diely sa prezentovala jazdná polícia PPZ SR z Bratislavy, mestská polícia, OSSR z Nitrianskeho

vojenského útvaru, malé deti tajili dych či tleskali pri pohľade na obdivuhodné kúsky s policajnými koňmi a psami. Taktiež policajti z ODI OR PZ Nitra uzavreli celú ulicu, nasledoval sprievod policajtov, vojenských policajtov, HaZZ samozrejme na majákoch, ktorí vyslobodzovali figuran-

ta z vozidla, následne hasiči hasili vozidlo, ktoré sa vznietilo. O dobrú náladu sa postarala kapela Walk On a na záver večera sa premietal film z hlasovania na facebookovej stránke Diely. Oživením podujatia bol futbalový turnaj mladších žiakov z nášho okresu a to: ČFK Nitra, Zbehov, V. Opatoviec, Kyneku, Caba-ja-Čápura a Chrenovej, ktorí hrali o pohár predsedu Výboru mestskej časti, zabavili sa aj mexickými vlnami a nečakané úsmevy im vykúzlili hordy medailí. Nuž, Diely žijú ako dávno nie! Na Letné kino bola tento rok oveľa výraznejšia pozitívna odozva než po minulé roky. Určite to bol najvydarenejší ročník akcie. Prišlo najviac ľudí, určite viac

ako päťsto. Ľudia si pochvaľovali pestrejší program. Ukážky jazdeckej polície a hasičov boli skutočne výborné. Podujatiu pomohol aj futbalový turnaj. Športovanie detí musí byť prioritou, tešili sa, keď na pódiu dostávali medaily. Tešíme sa na ďalší ročník vo vy-novenom areáli.



Ladislav Turba
predseda VMČ č. 5

VMČ 6 - Dražovce, Zobor

Oleander tím



Dobrá otázka je aj taká, kde je tá všetka voda, ktorá sa v takýchto horúčavách odparila a kedy naraz spadne a kde. Myslím, že sme prišli do stavu, kedy mocná príroda pôjde svojou cestou a možno nám to nebude po vôli. Nemôžeme nič iné spraviť ako začať od seba, aby sme nemuseli miesto komunikácií budovať tunely pod zem, lebo na povrchu to už nebude obývatelné. Tá teplota na pripojenej fotke je veľavravná.

Priatelia, valí sa to na nás z každej strany. Najlepšie by bolo zakukliť sa a prečkať túto neistú dobu, ale kedy by sme mali svoju kuklu odhodiť, aby sme sa prebudili do harmonického života s prírodou? Doba je iná? Alebo máme iba nadbytok informácií, ktoré nám náš život zneisťujú. Nemusíme byť ani „vybíjani“ ekologovia, aby sme zaregistrovali, že životné prostredie sa nám mení pred očami. Teploty vzduchu sa už bežne šplhajú k 40-tke a niekde aj nad.

Povzbudzujúca spáva je, že zatiaľ sa snažíme tie komunikácie opravovať a budovať na povrchu.

Pokojný prežitie všetkého, čo nás čaká želá

Miloslav Hatala

ÚNIA NEVIDIACICH A SLABOZRÁKÝCH SLOVENSKA



Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ÚNSS) je občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým postihnutím, ich priaznivci, priatelia a rodičia nevidiacich a slabozrakých detí.

Poslaním Krajského strediska ÚNSS v Nitre je poskytovanie sociálnych služieb, obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím zameraná na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového postihnutia.

KS ÚNSS v Nitre svojim klientom poskytuje aj terénne služby. To znamená, že klient nemusí cestovať za potrebnou pomocou, aby sa naučil chodiť s bielou palicou, čítať a písať Braillovo písmo či uvariť si doma obed a upratať bez pomoci iných. Odborní pracov-

níci klienta navštevujú doma, kde spolu preberú zvládanie základných každodenných činností. Pomôžu klientovi tiež s výberom vhodnej kompenzačnej pomôcky.

Jedným zo základných pilierov je poskytovanie sociálneho poradenstva, vykonávanie sociálnej prevencie a sociálnej rehabilitácie a poskytovanie sociálnych a ďalších služieb pre ľudí so zrakovým postihnutím.

Cieľom ÚNSS je obhajoba záujmov ľudí so zrakovým postihnutím, zameraná najmä na vytváranie rovnakých príležitostí, zabezpečenie rovnakého

zaobchádzania a realizáciu pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov ich postihnutia. Aktivizácia nevidiacich a slabozrakých a vytváranie podmienok na rozvoj ich zručností a rozširovanie znalostí potrebných na prekonávanie dôsledkov zrakového postihnutia, na rozvoj a uspokojovanie záujmov a potrieb a na prípravu na plnohodnotný a integrovaný život a prácu v spoločnosti.

Za ostatné roky sa ÚNSS venuje prostredníctvom projektu Zdravé oči už v škôlke preventívnym vyšetreniam

začínajúce vývinové poruchy zraku, akými sú napríklad astigmatizmus, tupozrakosť či škuľavosť. Je neinvazívne, bezdotykové, nemá žiadne vedľajšie účinky ani negatívne zdravotné následky, svojimi zvukovými a svetelnými efektmi prístroj priláka pozornosť dieťaťa a za niekoľko sekúnd zo vzdialenosti jedného metra zistí zrakové parametre oboch očí súčasne. Odborne vyškolený zamestnanec ÚNSS následne výsledky vyhodnotí a každý rodič, ktorý je povinný podpísať informovaný súhlas s uskutočnením merania, vzápätí dostane potvrdenie



zraku v materských školách. Vďaka týmto meraniam sa nám darí včas podchytiť prípadnú zrakovú chybu či poruchu, čo uľahčuje ďalšiu liečbu pod dohľadom detského oftalmológa. Skríninové meranie zrakových parametrov binokulárnym autorefraktometrom má nesporné množstvo výhod – dokáže s vysokou mierou spoľahlivosti odhaliť existujúce alebo

o meraní a záver, či je u jeho dieťaťa odporúčané komplexné vyšetrenie u detského očnému lekárovi.

Nájdete nás v Komunitnom centre na Nedbalovej ul. 17 v Nitre.

Kontakt 0905469649

Petra Ajdariová, vedúca KS ÚNSS Nitra

V JÚNI NÁS NAVŽDY OPUSTILI TÍTO NITRANIA

Jaroslava Baková
vo veku 64 rokov

Karol Beňuš
vo veku 69 rokov

Jozef Berec
vo veku 78 rokov

Václav Bihari
vo veku 72 rokov

Štefan Bočkaj
vo veku 65 rokov

Peter Cíván
vo veku 39 rokov

Jana Danišová
vo veku 61 rokov

Mária Duchoňová
vo veku 70 rokov

Viera Fabiánová
vo veku 87 rokov

Milan Goga
vo veku 68 rokov

Juraj Hanus
vo veku 82 rokov

Vladimír Hanus
vo veku 63 rokov

Milan Chudý
vo veku 87 rokov

Helena Kočišová
vo veku 91 rokov

Radoslav Kollárik
vo veku 55 rokov

Miroslav Kováč
vo veku 72 rokov

Karol Kovačovič
vo veku 72 rokov

Klára Kučerová
vo veku 83 rokov

Valéria Lehotáková
vo veku 81 rokov

Pavol Leštinský
vo veku 63 rokov

Ľudmila Maroňová
vo veku 80 rokov

Terézia Martinová
vo veku 75 rokov

Štefan Mesároš
vo veku 87 rokov

Stanislav Mihálik
vo veku 81 rokov

Emília Miškovičová
vo veku 90 rokov

Oľga Nemčeková
vo veku 84 rokov

Anton Novák
vo veku 78 rokov

Gizela Novoselová
vo veku 91 rokov

Josef Ondra
vo veku 81 rokov

Helena Pánská
vo veku 88 rokov

Vlastimila Pevná
vo veku 95 rokov

Juliana Segeňová
vo veku 74 rokov

Dezider Stodola
vo veku 74 rokov

Anna Szabová
vo veku 68 rokov

Valéria Száková
vo veku 80 rokov

Eva Šandorová
vo veku 68 rokov

Igor Škutil
vo veku 70 rokov

Mária Šúňová
vo veku 72 rokov

Anna Takáčová
vo veku 72 rokov

Ľubomír Tomík
vo veku 58 rokov

Otília Vartíková
vo veku 86 rokov

Emília Villárová
vo veku 45 rokov

Zorislava Vulganová
vo veku 73 rokov

Martin Wachal
vo veku 47 rokov

Zdenek Zatko
vo veku 73 rokov

Jozef Zubatý
vo veku 68 rokov

V JÚLI NÁS NAVŽDY OPUSTILI TÍTO NITRANIA

Oľga Antoňová
vo veku 79 rokov

Helena Belanová
vo veku 69 rokov

Františka Bencová
vo veku 93 rokov

Anna Benková
vo veku 93 rokov

Gabriela Benková
vo veku 67 rokov

Mária Berecová
vo veku 76 rokov

Peter Blaškovič
vo veku 71 rokov

Alžbeta Bosorádová
vo veku 91 rokov

Lýdia Czaková
vo veku 78 rokov

Jozef Černička
vo veku 79 rokov

Ivan Dimov
vo veku 75 rokov

Oľga Dovičovičová
vo veku 87 rokov

Mária Duroňová
vo veku 76 rokov

Štefan Ferencák
vo veku 63 rokov

Vilma Frečková
vo veku 88 rokov

Karol Fumač
vo veku 71 rokov

Miroslav Fúška
vo veku 70 rokov

Pavína Godálová
vo veku 89 rokov

Katarína Gombíková
vo veku 61 rokov

Rudolf Guzman
vo veku 66 rokov

František Hanzelík
vo veku 92 rokov

Oľga Hartmanová
vo veku 81 rokov

Katarína Havlíková
vo veku 90 rokov

Anna Holešová
vo veku 75 rokov

Lýdia Horváthová
vo veku 73 rokov

Marián Hranai
vo veku 57 rokov

Darina Hrebičková
vo veku 67 rokov

Jozef Hrubý
vo veku 82 rokov

Vincenc Hunka
vo veku 85 rokov

Alžbeta Chaloupková
vo veku 92 rokov

Július Ivančík
vo veku 66 rokov

Katarína Kalúzová
vo veku 65 rokov

Ján Kleskeň
vo veku 76 rokov

Margita Kolenčíková
vo veku 70 rokov

Helena Kolmanová
vo veku 72 rokov

Jozef Košťál
vo veku 63 rokov

Tomáš Krajmer
vo veku 80 rokov

Ján Kúdela
vo veku 39 rokov

Alica Kudryová
vo veku 78 rokov

Edita Kukučková
vo veku 77 rokov

Anna Kuperová
vo veku 70 rokov

Gejza Kuruc
vo veku 76 rokov

Viktor Lampert
vo veku 87 rokov

Ľubomír Lichardus
vo veku 71 rokov

Anna Maladiová
vo veku 83 rokov

Alžbeta Mankovecká
vo veku 85 rokov

Cyril Marko
vo veku 86 rokov

Štefan Martiška
vo veku 80 rokov

Jozef Maslena
vo veku 91 rokov

Martin Michálek
vo veku 51 rokov

Oľga Miklúšová
vo veku 92 rokov

Zita Mongyiová
vo veku 72 rokov

Igor Novák
vo veku 64 rokov

Eva Nováková
vo veku 83 rokov

Otomar Ottinger
vo veku 64 rokov

Michal Pekár
vo veku 59 rokov

Eva Pšenícová
vo veku 82 rokov

Mária Rafaelová
vo veku 83 rokov

Margita Raškovičová
vo veku 90 rokov

Vladimír Sedláček
vo veku 78 rokov

Zita Skalická
vo veku 62 rokov

Ján Sliacky
vo veku 80 rokov

Dušan Sovič
vo veku 81 rokov

Ján Stoffa
vo veku 85 rokov

Alžbeta Szabová
vo veku 67 rokov

Jozef Šulák
vo veku 71 rokov

Štefan Šušlák
vo veku 89 rokov

Gizela Tomanová
vo veku 72 rokov

Klára Uhrinová
vo veku 78 rokov

Ján Valášek
vo veku 70 rokov

Júlia Vargová
vo veku 84 rokov

Ivan Veselský
vo veku 47 rokov

František Vrana
vo veku 82 rokov

Jozef Vražba
vo veku 67 rokov

Mária Zatková
vo veku 79 rokov

Štefan Zeman
vo veku 82 rokov

Valéria Žemberová
vo veku 97 rokov

Alexander Židek
vo veku 82 rokov

	BRAZÍLSKY VEĽTOK	KER S JED-LÝMI PLODMÍ	ŠKODA	POMÔCKY: ALMA, AMU, ORA	HLAS SOMÁRA	V TEJ CHVÍLI	SKRÚTI, ZOHNE	VEČERNÁ RECEPCIA		DÁMSKY KLOBÚČIK	PODRA-DOVACIA SPOJKA	KLAVÍR (SKR.)	2	SPEVOHRY
RIEKA V KO-LUMBII				MUŽSKÉ MENO					TAK					
1				CHÝT					POOBLE-PUJ					
INDICKÁ TANEČ-NICA					DETSKÉ ONUCE				CENTILITER (ZN.)			LEVOČA (EČV)		
REV (EXPRES.)					ZMETÁK						ČISTI PRANÍM OBDOBIA PÁRENIA ZVIERAT	VHODNÝ NA PEČATENIE		
OSOBNÉ ZÁMENO			ČVI-RIKAVO, ŠVITORIVO	ARTISTI						KRIKY				
NÁM PATRIACA										VYUČUJE				ČES. SKLA-DATEĽ A ORGA-NISTA 18. STOR.
	ÚSTAV NÁROD-NÉHO ZDRAVIA (SKR.)	TLAK KRVI (SKR.)								DRUH HUDBY				
RANA		STAREC (KNIŽ.)								SICÍLSKA SOPKA				
OBLOHA										CHYBY	PURPUR (KNIŽ.)	NÁMESTO-VO (EČV)		
OKRÁŠ-LUJ					BIOGRAF	NÁPOR		SLOH	ONEN RÍM-SKYCH 999				PRÍŠ-TREŠOK TURISTU	NÁRADIE, NÁČINIE
	HRANICA (LEK.)	OHĽADU-PLNOST					MENO ŠIMONA					SKANDIUM (ZN.)		
ODEL		RAD, ZÁSTUP (HOVOR.)					TEMNOTY				VÝROBCA VÝŠA-VÁČOV	PREDPONA (ŽIVOT. POSTR.)		
3							TADE (KNIŽ.)				ODEVNÁ TVORBA			
ODDE-LENIE V NE-MOCNICI				TYP MONTO-VANÉHO DOMU					PANSKÝ SLUHA					
									ZN. PRES-NÝCH TVÁRNIC					

Na predvrchole Zobora bol od 80. rokov 20. storočia priehradový stožiar, ktorý v 90. rokoch nahradila železobetónová komunikačná veža podľa projektu architekta Tibora (**tajnička 1**). Rádiová a (**tajnička 2**) veža v nadmorskej výške 552 metrov je vysoká 64 metrov. Anténa dlhá 11,5 metra váži 2,5 tony a pokrýva hlavne (**tajnička 3**) Nitriansky a Trnavský kraj. Do roku 1994 viedla na vrchol Zobora sedačková lanovka. Vysielač Zobor je významnou dominantou a technickou pamiatkou Nitre. (*Čierne diery: Technické pamiatky Nitre, 2021*)



Mesto
Nitra

meno / tel.:

Zapojte sa do súťaže o tri publikácie o Nitre.

Riešenie krížovky spolu s kupónom a vašim telefónnym číslom pošlite do 30. 9. 2022 na adresu:
Odbor komunikácie a propagácie, Mestský úrad,
Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra alebo emailom
na redakcia@msunitra.sk.

Výhercov budeme kontaktovať telefonicky.

NEWS REVIEW



A LIVING SPACE IS BEING CREATED AT ŠTEFÁNIKOVA STREET

Mobile pots, seating and greenery will be added in front of the businesses on Štefánikova Street on the corner with Palárikova Street. It will be a so called parklet – a place where parking spaces used to be and which now serves as a living space for people. Parklets are a very popular way of making busy places more pleasant and calming. The space in front of the Prior department store, in front of the Orbis to the VÚB bank will gradually change into a more modern, welcoming and greener public space. Tiles, trees, benches and a cyclo-corridor will be added.

NITRA HAS THE LEAST ADVERTS IN THE STREETS

Our town is one of the cleanest Slovak towns in terms of advertising smog.

Between 2019 and 2021 alone, the City Hall removed more than 200 pieces of unauthorized advertising buildings, 43 so far this year. Among them are mainly billboards, but also bigboards and PVC sheets. By October, the city will have removed forty more unauthorized billboards. Eleven of them in the area of the barracks under Zobor on Martinský Hill. These are areas of the protection zone.



THE CREATIVE CENTRE NITRA IS ESTABLISHED IN THE FORMER BARRACKS

Demolition works are being completed in four buildings on Martinský Hill. At the same time, the insulation of their foundations is being addressed. In August, the implementation of roof frames and structural elements began, and the implementation of new structures that will connect the buildings was launched. Their task will be to create two new atria. In this way, two buildings will be connected. Completion of the general reconstruction is scheduled for the end of 2023.

The Nitra Creative Centre will bring new activities of the cultural and creative industry, especially in the field of crafts, music, audio-visual, multimedia, visual and stage arts.

TWO MILLION EUROS TO RENEW SCHOOL BUILDINGS

Large-scale investments of various kinds have taken place in urban schools during the

summer. These include, for example, roof renovations, insulation of buildings, floor or fencing replacements.

"School buildings deserve a massive restart, many of them already needed money for reconstruction. As mayor, I saw the demands of both school heads and parents, and I am really glad that we were able to accommodate them by earmarking such a solid sum. We are really putting a lot of



money into school buildings this year. However, we do not regret a single cent spent, because the money will be used to dulcify the environment in which our children grow up and are educated," said the mayor of Nitra, Marek Hattas. This year, a total of € 1,786,000 has gone to repairs of school buildings and campuses.

IN NITRA, WE HAVE A RARE PIECE OF THE BERLIN WALL

Element in the shape of "L" will complement the already installed three fragments in the future Freedom Square between VÚB bank and Farská Street. Nitra is the first Slovak city that has acquired original pieces of the barrier. Nitra will be unique in the world, because parts of the external as well as internal construction of the wall will be installed in one place. The fourth fragment will be installed after a public architectural competition.

THE TELESCOPES HAVE RETURNED TO THEIR PLACE

Beautiful views of Nitra are provided by one on Calvary

and the other on the Pyramid. Damaged telescopes were replaced with new binoculars by the Nitra Tourism Organization.

THE VISUAL IDENTITY OF THE CITY OF NITRA IS NOMINATED FOR THE NATIONAL PRIZE FOR DESIGN

Only last year, the city chose its new visual identity in a contest, and this year, it has already established itself in fierce competition from all over Slovakia and has been nominated for the best communication design in the Identity category. Visual identity for the City of Nitra will be provided by the chosen studios Andrej & Andrej and KHN office – namely the designers Andrej Barčák, Andrej Čanecký and Martin Kahan. Up to 380 works entered the first round of the contest. 162 were then transferred to the second round, 43 of which were nominated. All works from the second round will be presented in October at the exhibition at the Satelit Design Gallery. The names of the award-winners will be announced on 18th October at a gala dinner at the New Scene Theatre.

INTERNATIONAL FESTIVAL THEATRE NITRA WILL BE HELD ON 23rd – 28th SEPTEMBER

The main programme will present up to nine foreign works from Croatia, Austria, France, Ukraine, Poland, Hungary, the Czech Republic, Spain and Slovenia. The Slovak programme section will bring seven titles from the domestic scene. More information at nitrafest.sk.

Tickets for the performances can be purchased online via the shop network www.goutout.net.

1. – 30. SEPTEMBER

DNI EURÓPSKEHO KULTÚRNEHO DEDIČSTVA 2022

UDRŽATEĽNOSŤ
V PAMIATKACH

PREHLIADKY
SPREVÁDZANIA
VÝSTAVY
PREDNÁŠKY
WORKSHOPY

VIAČ INFO NA DEKD.SK

